

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår dato: 30.09.2016
Vår referanse: 16/26096 - 3
Deres dato:
Deres referanse:

Hørings svar - overføring av nye oppgaver til kommunene

Vi viser til brev av 02.06.2016 vedrørende overføring av nye oppgaver til større kommuner.

Stortinget har gjennom Innst. Nr. 333 S (2014-2015) vedtatt at ansvaret for forvaltningen av nærings- og miljøtiltak i skogbruket og tilskudd til tiltak i beiteområder i sin helhet skal overføres til kommunene.

Vi ønsker innledningsvis å påpeke at utgangspunktet for overføring av nye oppgaver til kommunene var færre og større kommuner. For landbrukssektoren sin del ville dette kunne medføre en sterkere landbruksfaglig kompetanse i kommunene. Landbruksdirektoratet viser til at det fremdeles vil være mange små kommuner med relativt svak landbruksfaglig kompetanse. Dette er også utgangspunktet for vår vurdering av de oppgavene som nå foreslås overført.

Landbruksdirektoratet har merknader til overføring av oppgaver knyttet til kap 3.7.1 nærings- og miljøtiltak i skogbruket, kap 3.7.2. tilskudd til tiltak i beiteområder og kap. 4.8.1 utvalgte kulturlandskap i jordbruket.

Kap. 3.7.1. Nærings- og miljøtiltak i skogbruket

I forbindelse med overføring av oppgaver til kommunene på landbruksområdet i 2004, ble tilskudd til bygging av skogsveier og til drift i vanskelig terreng overført fra fylkesmannen til kommunene. Kommunene forvaltet tilskuddet fra 2004 til 2006. Tilskuddsordningen ble i 2006 flyttet fra kommunene tilbake til fylkesmannen, som forvalter ordningen i dag. Årsakene til at tilskuddsordningen ble flyttet tilbake til fylkesmannen var:

- Tilskuddsordningene krever en sterk grad av overordnet planlegging på tvers av kommunene.

- Skogentreprenørene har hele landet som arbeidsområde. Dette gjelder særskilt taubaneentreprenører. Disse opererer i enkelte kommuner før de flytter. Det kan da ta flere år før de er tilbake i samme kommune. Tilskuddsbehovet i kommunene er derfor svært varierende.
- Mange kommuner har få tilskuddssøknader, og det kan gå år mellom hver søknad. Kommunene har derfor ikke tilstrekkelig kompetanse til å behandle søknadene og vil bruke uforholdsmessig mye ressurser på behandlingen. Faren for å gjøre feil blir dermed større.

Landbruksdirektoratets vurdering er at de argumentene som var bakgrunnen for at tilskuddsordningen ble ført tilbake til fylkesmannen i 2006, fremdeles er gjeldende og at de trolig har forsterket seg. Den landbruksfaglige kompetansen i kommunene har de senere år blitt redusert. En overføring vil etter vårt syn medføre redusert måloppnåelse for ordningen og økt byråkrati for å sikre korrekt forvaltning av tilskuddet.

Dersom tilskuddet overføres til kommunene, har vi ingen merknader til de foreslåtte forskriftsendringene.

Kap. 3.7.2. Tilskudd til tiltak i beiteområder

Tilskudd til tiltak i beiteområder skal bidra til god beitebruk gjennom infrastruktur i beiteområdene. Mottakere av tilskuddet er organiserte beitelag. Det utformes en regional strategi for utmarksbeitingen og denne danner grunnlaget for prioritering av søknadene. Tilskuddsforvaltningen krever derfor faglig og forvaltningsmessig skjønn. Tilskuddet er i 2016 på 9 mill. kr.

Landbruksdirektoratet vil påpeke at en overføring av forvaltningen av tilskuddet til kommunene vil kunne innebære at:

- Midlene spres på et svært høyt antall enheter. Den enkelte kommune får en minimal ramme å forvalte.
- Overordnet planlegging på tvers av kommunegrensene vanskeliggjøres.
- Kommunen vil kunne oppleve utfordringer i spennet mellom nærhet til søker og utøvelse av det nødvendige faglige og forvaltningsmessige skjønnet som er påkrevet i disse sakene.

Landbruksdirektoratet mener at overføring av tilskuddsordningen til kommunene vil medføre redusert måloppnåelse og økt byråkrati for å sikre likebehandling av søknadene og korrekt forvaltning av tilskuddet.

Dersom tilskuddet overføres til kommunene, har vi følgende merknader til de foreslåtte forskriftsendringene:

§ 6, 2. og 3. ledd: Vi mener Landbruksdirektoratet og Fylkesmannen bør ha adgang til å utføre kontroll med utbetalinger både hos kommune og tilskuddsmottaker, og at dette bør framgå av forskriften. Både 2. og 3. ledd bør derfor innledes med «Landbruksdirektoratet, Fylkesmannen og kommunen»

Ny § 6 A, 1. ledd: Den foreslåtte formuleringen er en henvisning til Reglement for økonomistyring i staten og berører ikke tilskuddsmottakers rettigheter og plikter. Vi mener dette leddet ikke hører hjemme i forskriften.

Ny § 6 A, 2. ledd: Dette er dekket i eksisterende § 6 og er en unødvendig gjentakelse.

Kap. 4.8.1. Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene

Vi er inneforstått med at flere oppgaveendringer som Stortinget har sluttet seg til håndteres i andre løp. Selv om disse oppgaveendringene ikke berøres i dette notatet, men følges opp i prosesser fastsatt av det enkelte departement, ønsker vi likevel å gi en kort kommentar til kap 4.8.1 Tilskudd til verdensarvområdene og Utvalgte kulturlandskap i jordbruket.

Stortinget har sluttet seg til at ansvaret for forvaltningen av tilskudd til verdensarvområdene Vestnorsk fjordlandskap og Vegaøyen og Utvalgte kulturlandskap, kan overføres til kommunene. Landbruksdirektoratet er enig i at store og robuste kommuner vil kunne ha nødvendig kompetanse til å forvalte tilskuddet på en god måte. Vi ønsker imidlertid å påpeke at noen av områdene dekker flere kommuner og krever at kommunene samarbeider om forvaltningen. Dette kan komplisere forvaltningen av tilskuddsordningen.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Berit Lundamo
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Kommunal- og Postboks 8112 Dep 0032 OSLO
moderniseringsdepartementet

Kopi til:

Landbruks- og matdepartementet Postboks 8007 Dep 0030 OSLO